

Arhivska oznaka:
HR-DAPA-27

Naslov:
Kotarsko poglavarstvo (kapetanat) u Pazinu (arhivski fond, 1868-1918)

Vrijeme nastanka:
1868-1918 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:

Među knjigama su sačuvane su spisovodstvene evidencije cjeline općih spisa (urudžbeni zapisnici: 1894.1986-1900.1905-1916, s kazalima za godine 1904-1908.1910-1915) te vojni urudžbeni zapisnik za 1916. godinu. Tajni spisi (1868.1880/1918) sadrže dokumente vezane uz kadrovske poslove (premještanje, imenovanja, natječaji, prisege), ratni zajam, političko-sigurnosne procjene i špijunažu, propagandu (ratnu, antiratnu, stav prema socijalistima, 1897.), moralno-političke karakteristike pojedinaca, izvještaje o incidentima i nemirima (Lindar, 1902), dokumente koji se odnose na aktivnosti pripadnika Carske obitelji te razne okružnice. Unutar Tajnih spisa čuva se gradivo Poreznog ureda Pazin (tajni zapisnik:1904-1914, spisi: 1899-1918).

Prezidijalni spisi (1868/1918) uglavnom sadrže okružnice i dokumentaciju vezanu uz kadrovske poslove.

Opći spisi (1869/1918) sadrže dopise, izvještaje, okružnice, statističke prikaze, obračune i dr. unutar sljedećih sadržajnih/spisovodstvenih kategorija: D/1. Crkveni poslovi; D/2 Crkveni poslovi, objekti, župnici; D/3 Crkveni poslovi, potpore, stipendije, bratovštine; D/4 Školstvo, D/5 Crkvene svečanosti (do 1895. D/8 Crkvene svečanosti); E/1 Zdravstvo; F/1 Poljoprivreda; F/2 Polja i šume; H/4 Javni objekti; G/1 Trgovina i obrt, općenito; G/2 Trgovina i obrt, dozvole; G/3 Trgovina i obrt, prekršaji; G/4 Cjenici; G/5 Promet, pošta, telegraf, željeznice; G/6 Ribolov; H/1 Ceste; H/2 Građevinski objekti, vodoopskrba; I/1 Policija, općenito; I/2 Potjernice; I/3 Izgoni, I/4 skitnice, I/5 Oružni listovi, I/5 Pasoši, legitimacije i radne knjižice, I/7 Novinstvo, I/8 Udruženja, I/9 Prijave i istraga, I/10 Nesreće, I/11 Smrtni slučajevi; K/1 Iseljavanje/useljavanje, K/2 Financije, personalni poslovi, K/3 Financije, porezi; L/1 Općinski poslovi, financije, L/2 Općinski izbori, L/3 Neimaština, L/4 Lovočuvari, čuvari šuma i polja, L/5 Statistički izvještaji, L/6 Izbori za Carevinsko vijeće, gradske i seoske općine, L/7 Socijalna pomoć, stalno mjesto boravka, L/8 Vage, utezi i mjere; M/1 Porezi, katastarski, M/2 Porezi, obrt, M/3 Naplata poreza, M/5 Lutrija, M/6 Porez na prihod, M/7 Blagajnički izvještaji (samo 1898).

Količina:
28.0 Dužni metar

Vrsta gradiva:
spisi

Jezik:
Njemački

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Pazinu

Mjesto:
PAZIN

Oznaka arhiva:

Povijest:

Od prestanka djelovanja stvaratelja pa do prve polovine 1927. godine gradivo se čuvalo u pismohranama slijednika u Pazinu. Početkom 1927. Državni arhiv u Trstu, na temelju ovlasti Ministarstva unutrašnjih poslova Kraljevine Italije započeo je pregled i inventarizaciju svog gradiva koje se čuvalo u pismohranama ukinutih potprefektura u Kopru, Pazinu, Poreču i Malom Lošinj, te odabiranje gradiva za preuzimanje u Državni arhiv u Trstu, odnosno izlučivanje. Odabrano gradivo je sredinom godine preseljeno u tršćanski arhiv, te evidentirano u Općem inventaru Državnog arhiva u Trstu, koji je 1933. godine objavio njegov ravnatelj Felice Perroni. Državni arhiv u Trstu skrbio je gradivu do ispunjenja dijela restitucijskog zahtjeva FNR Jugoslavije prema Republici Italiji. U Državni arhiv u Pazinu fond je preuzet iz Historijskog arhiva Rijeka u prosincu 1961. godine.

Osnovna obrada, u kojoj je gradivo uglavnom zadržano izvornom redu koji je dokumentiran 1927., 1933. i 1961. godine (primopredajni zapisnici), provedena je neposredno nakon preuzimanja (1962-63). Gradivo fonda bilo je evidentirano unutar fonda Carsko-kraljevski kotarski kapetanat u Pazinu (1861/1918). U prvoj polovini 1970-ih godina djelomično je nastavljeno osnovno sređivanje gradiva u kojem je zasebno evidentirano gradivo kotarske i okružne uprave. Arhivistička obrada provedena je u razdoblju od 1984. do 1989. godine. Tom je prilikom izdvojeno gradivo Kotarske šumske inspekcije Pazin (fond HR-DAPA-445; 1873-1893) i Kotarskog školskog vijeća Pazin (HR DAPA 439, 1869-1918) te znatnija količina plakata, okružnica i drugih tiskovina koje su stvaratelju dostavljala povezana tijela, a koje se danas čuvaju u Zbirci plakata i drugih tiskovina (HR-DAPA-799). Fond je evidentiran pod naslovom Carsko-kraljevsko poglavarstvo Pazin. U razdoblju između 2004. i 2011. godine u dijelu evidencija Državnog arhiva u Pazinu fond se navodi pod naslovom Kotarski kapetanat Pazin.

Status dostupnosti:

JAVNO

Status kulturnog dobra:

Kulturno dobro

Napomena:

U sklopu poslova pregleda i popisivanja gradiva pohranjenog u pismohrani (arhivu) ukinute potprefektura u Pazinu koje je 1927. godine proveo Državni arhiv u Trstu, popisano je i gradivo predloženo za izlučivanje: ukupno 676 svežnjeva spisa okružne i kotarske uprave, nastalih u razdoblju od 1818. do 1918. godine, koje se odnose na: interno poslovanje (1818-1919, 51 sv.); vojne poslove (1880-1915, 114 sv.), pitanja zdravstvene zaštite i javnog zdravstva (1871-1918, 83 sv.), veterinarsku zaštitu (1871-1918, 79 sv.), poljoprivredu (1868-1915, 40 sv.), školska pitanja (1868-1900, 95 sv.), financijske poslove (1840-1915, 170 sv.) i dr (1892-1900, 95 sv.).

Na temelju mišljenja talijanskog arhivskog savjeta, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kraljevine Italije je 3. srpnja 1927. godine izdalo odobrenje za izlučivanje i uništenje br. 8773/40258, koje je dostavljeno pokrajinskoj administraciji, te se danas čuva u fondu Prefektura Istre u Puli. U skladu s odobrenjem, gradivo je uništeno.

Podaci o ostalim izlučivanjima nisu poznati.

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-DARI-1233

Naslov:
Ribarić, Ivan (arhivski fond, 1801-1977)

Vrijeme nastanka:
1801-1977 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:

Gradivo sadrži osobne dokumente Ivana Ribarića (krsni, vjenčani list, osobne karte, školske svjedodžbe, diplome, "pasoš narodnog ustanka", razna uvjerenja, rješenja o službovanju, personalni dosje, liječničke svjedodžbe, rješenja o mirovini, bločiće s raznim bilješkama) i njegove supruge Agate, a posebna cjelina gradiva odnosi se na razdoblje internacije 1942-1944 (pasivna i aktivna korespondencija s obitelji, rodbinom, prijateljima i internircima u drugim logorima, sa Sv. Stolicom oko pomoći za oslobađanje supruge i kćeri, također jedno vrijeme interniranih u Rijeci, mali dnevnik s bilješkama o prehrani, literaturi i drugim zapažanjima, ilustrirane vojne dopisnice, čestitke). U fondu se nalazi i 35 fotografija, pozitiva izrađenih sa CD-a sa skeniranim obiteljskim fotografijama preuzetog iz obiteljske ostavštine Špoljar - Ribarić, onih koji se odnose na Ribarića, suprugu i članove šire obitelji. Fotografije tematski pokrivaju obitelj Ribarić, širu obitelj, službeno okruženje Ivana Ribarića. Fond je izvor za istraživanje školske povijesti u Istri i Rijeci (specifično Državna osnovna škola - Drenova) između dva svjetska rata. U seriji koja se odnosi na službovanje Ivana Ribarića, među raznim personalnim rješenjima sačuvani su izvorni dokumenti koji po provenijenciji pripadaju Državnoj osnovnoj školi - Drenova. Također, fond je zbog značajno dokumentiranog osobnog iskustva stvaratelja (pisma, bilješke) vezanih za internaciju u talijanskom logoru Lanciano (Chieti) značajno svjedočanstvo za istraživanje događaja iz Drugog svjetskog rata i razdoblja fašizma. Ukupno, fond dokumentira relativno težak i nepovoljnim okolnostima isprekidan život i rad jednog samozatajnog istarskog učitelja u prvoj polovici 20. stoljeća.

Količina:
0.1 Metar

Vrsta gradiva:
spisi

Jezik:
Hrvatski

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Rijeci

Licenca:
Javno dobro

Mjesto:
Grdoselo

Oznaka arhiva:
HR-DARI

Povijest:
Gospođa Jasna Levak predala je odnosno darovala u svoje i u ime svoje sestre Vesne Špoljar 29.10.2014. godine Državnom arhivu u Rijeci gradivo

iz obiteljske ostavštine Špoljar (njeni roditelji) i Ribarić (djed) u količini od 0,20 d/m. Gradivo koje je gospođa Levak bila već osnovno sredila. Za potrebe preuzimanja gradivo je u arhivu osnovno popisano. Dio gradiva je nadopuna postojećeg fonda Zlatko Špoljar (HR-DARI-1107), a od dijela koji se odnosi na Ivana Ribarića formiran je poseban fond. U donaciji se nalazio i CD sa skeniranim obiteljskim fotografijama koje je gospođa Levak već tematski podijelila po članovima obitelji. Po preuzimanju izrađene su fotografije iz digitalnih zapisa te one koje se odnose na Ribarića i tu granu obitelji pripojene su ovom fondu. U arhivu se pristupilo arhivističkom sređivanju fonda.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomena:

Osobni podaci: NE;Autorska prava : NE

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-DARI-254

Naslov:
De Franceschi, obitelj iz Gologorice (arhivski fond, 1610-1934)

Vrijeme nastanka:
1610-1934 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:
Iako je fond fragmentaran mogu se pratiti politička stajališta i intelektualni status članova obitelji. Važnu skupinu čine spisi o posjedima obitelji (1709-1834). Kupoprodajni ugovori, ugovori o permutacijama, knjige kreditiranja i potraživanja svjedoče o intenzivnom bogaćenju obitelji tijekom 18. stoljeća, trgovačkom i financijskom aktivnošću, putem posuđivanja novca i otkupa dugova u gologoričkom kraju, ali i sve do Kastva, Mošćenica, Labina, Kranjske i drugih udaljenih mjesta. Gradivo je značajno i za proučavanje prošlosti tog dijela Istre, sadrži podatke o prezimenima žitelja, socijalno-demografske podatke, podatke o uglednim osobama kraja s kojima je obitelj ulazila u razne odnose, podatke o toponimima. Sadržajno je raznolika i značajna zbirka obitelji (1610-1874), u kojoj se nalazi najstarija knjiga u fondu, knjiga prihoda župne crkve u Humu (1610-1685), pisana glagoljicom, ujedno i jedina u fondu na hrvatskom jeziku. Značajne su i druge crkvene knjige u fondu kao i knjige potraživanja i davanja Huma i Gologorice s upisima obitelji. Gradivo je izvorno, sadrži tek jedan prijepis (upisnik akata francuske uprave u Rovinju, 1806). Općenito, gradivo o posjedima obitelji kao i njihova zbirka važna je ne samo za povijest obitelji, već kao izvor primarnih informacija za gospodarsku povijest te za crkvena, sociološka, lingvistička istraživanja tog područja, prvenstveno u 18. stoljeću.

Količina:
0.7 Metar

Vrsta gradiva:
knjige

Jezik:
Talijanski

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Rijeci

Licenca:
Javno dobro

Mjesto:
Hum

Oznaka arhiva:
HR-DARI

Povijest:
Nema podataka tko je bio sakupljač gradiva, ali najvjerojatnije je to bio Carlo De Franceschi, a moguće je da je to činio ili nastavio sakupljati njegov sin Camillo. Prema jednom izvoru iz 1950. godine (Historijski arhiv Rijeka, br. 248/1950) jedan omot gradiva vraćen je Naučnoj biblioteci u Puli s još tri fascikla miscellanea, a za koje se tvrdi da su u arhiv preneseni iz Financijskog odjela Oblasnog NO-a za Istru 1948. godine. Pouzdano je

da je gradivo fonda preuzeto 1948. godine zajedno s ostalim gradivom s područja Istre koje je bilo pripremljeno za evakuaciju, iz Pule ili Poreča. U Knjizi općeg inventara arhivske i registraturne građe DAR-a gradivo je upisano pod rednim 92, na stranici 142. Zbog nepoznavanja povijesti obitelji do sređivanja 1990. godine gradivo ovog fonda je bilo spojeno u jedan fond s gradivom jedne druge obitelji De Franceshi, onoj iz Šegeta kod Buja. Prije sređivanja postojao je privremeni popis gradiva, površan i netočan. Fond je sredila arhivistica Ines Krota.

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomena:

Osobni podaci: NE;Autorska prava : NE;Napomena o jezicima i pismima:Veći dio gradiva je na talijanskom jeziku s mnogo lokalizama i latinici.;Sačuvanost:Gradivo je fragmentarno sačuvano, pogotovo u dijelu fonda koji se odnosi na dokumente same obitelji i njihove međusobne odnose (ostavština, parnice, spisi o pojedincima).

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-DAPA-433

Naslov:
Kotarski komesarijat u Pazinu (arhivski fond, 1914-1849)

Vrijeme nastanka:
1814-1849 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:

Fond pretežno sadrži gradivo koje se odnosi na upravne funkcije stvaratelja. Gradivo vezano uz poslove održavanja javnog reda i sigurnosti najvećim dijelom čine izvješća i dopisi o sigurnosnom stanju u kotaru, te okružnice (krijumčarenje, dezertstvo) i potjernice. Dio spisa vezan je uz regrutacije, poslove smještaja i opskrbe vojnih jedinica na području kotara, prodaju vojne opreme i materijala te gradnju vojarnje u Pazinu (1828.). U fondu se nalaze okružnice, upute i naredbe o vođenju matičnih i zemljišnih knjiga (1814-1845), spisi koji dokumentiraju poslove vezane uz katastarsku izmjeru u kotaru (1830/1831) te dokumenti vezani uz nazive naselja i natpisne ploče u mjestima kotara. Značajan dio dokumenata sadrži podatke vezane uz uzgoj, urod i prodaju (cijene) poljoprivrednih proizvoda, uzgoj i prodaju stoke i mesa te proizvodnju i prodaju vina i duhana. U fondu se nalaze spisi vezani uz poštanske veze te održavanje i izgradnju cesta (Pazin-Motovun, Pazin-Pičan-Plomin-Volosko, Pazin – Svetvinčenat; Pazin – Novaki), izgradnju vodovoda Pazin (1841-1843), te izgradnju ili rad trgovačkih, ugostiteljskih i gospodarskih objekata. Među spisima vezanim uz zdravstvo nalaze se dokumenti vezani uz rad kotarskog liječnika te spisi vezani uz postupke zaštite od zaraza (održavanje higijene, preventivna cijepljenja) i pojavu pojedinih bolesti (šarlaha, dizenterije). Uz dokumente koji se odnose na rad ubožnica (Pazin, Gračišće), fond sadrži i informacije o umrlima od gladi u kotaru (1817.). Od poslova vezanih uz obrazovanje sačuvani su spisi vezani uz nepismene (1831) te okružnice, spisi, statistike i izvještaji (1831-1849) vezani uz rad škola (osnovne škole: Tinjan, Žminj, Beram, Pičan; Pazin – osnovna i muzička škola) i odvijanje nastave (imenovanje i smještaj učitelja, izostanci s nastave). Poslove s Crkvom dokumentiraju spisi vezani uz vođenje dijela crkvenih financija, crkvena dobra i popravak crkvenih objekata. Među dokumentima nastalim u sklopu financijskih i fiskalnih poslova u fondu se nalaze 2 knjige blagajničkih zapisnika (1817.1823), spisi vezani iz obračun i naplatu poreza te nadzor nad općinskim financijama. Manji dio spisa odnosi se na odluke i popratnu dokumentaciju u prekršajnim postupcima.

Količina:
2.0 Knjiga

Jezik:
Njemački

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Pazinu

Mjesto:
PAZIN

Oznaka arhiva:
HR-DAPA

Povijest:

Nakon prestanka djelovanja stvaratelja gradivo nije izmješteno, te se čuvalo u pismohranama slijednika sve do prve polovine 1927. godine, kada je Državni arhiv u Trstu, na temelju ovlasti Ministarstva unutrašnjih poslova Kraljevine Italije proveo pregled i inventarizaciju svog gradiva koje se čuvalo u pismohranama ukinutih potprefektura u Kopru, Pazinu, Poreču i Malom Lošinju, te odabrao gradivo za preuzimanje u Državni arhiv u Trstu, odnosno izlučivanje. Odabrano gradivo je sredinom godine preseljeno u tršćanski arhiv, te evidentirano u Općem inventaru Državnog arhiva u Trstu, koji je 1933. godine objavio njegov ravnatelj Felice Perroni. Državni arhiv u Trstu skrbio je gradivu do ispunjenja dijela restitucijskog zahtjeva FNR Jugoslavije prema Republici Italiji. U Državni arhiv u Pazinu fond je preuzet iz Historijskog arhiva Rijeka u prosincu 1961. godine.

Osnovna obrada provedena je neposredno nakon preuzimanja (1962-63). Gradivo je uglavnom ostalo u redu dokumentiranom prilikom preuzimanja u tršćanski arhiv i Perronijevom inventaru, a bilo je evidentirano u sklopu gradiva fonda Carsko-kraljevski okružni kapetanat u Pazinu (1813/1865). Arhivistička obrada i sumarni inventar završeni su 1989. godine, kada je fond evidentiran kao Carsko-kraljevski kotarski komesarijat Pazin, odnosno (nakon 2004.) kao Kotarski komesarijat Pazin.

Status dostupnosti:

JAVNO

Status kulturnog dobra:

Kulturno dobro

Napomena:

Osobni podaci: NE;Autorska prava : NE;Sačuvanost: Prezidijalni spisi sačuvani su fragmentarno (1820/1821.1829.1847). Od općih spisa (1814/1849) nešto cjelovitije sačuvani su spisi nastali nakon 1820. godine.

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-DAPA-38

Naslov:
Općina Pazin (arhivski fond, 1832-1931)

Vrijeme nastanka:
1832-1931 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:
U fondu se nalaze knjige zapisnika sjednica Općine Pazin (1863/1914, 6 knjiga), urudžbeni zapisnik općih spisa (1890/1917, 17 knjiga), matrica rođenih (1901-1931, 1 knjiga); mobilizacijski popisi (1874-1910, 4 knjige) te glavne financijske knjige (61 kom.) za porezne općine Pazin (1832-1925), Beram (1852-1925), Butoniga (1872-1935), Cerovlje (1872-1924), Gologorica (1871-1925), Gračišće (1871-1925), Grdoselo (1846-1925), Kašćerga (1844-1925), Krbune (1873-1925), Kršikla (1872-1924), Lindar (1847-1925) Novaki (1871-1925), Previž (1882-1925), Škopljak (1882-1925), Trviž (1872-1925), Tupljak (1881-1925), zamask (1882-1925) i Zarečje (1882-1925).

Količina:
50.0 Dužni metar

Vrsta gradiva:
knjige

Jezik:
Talijanski

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Pazinu

Mjesto:
PAZIN

Oznaka arhiva:
HR-DAPA

Povijest:
Do preuzimanja u Historijski arhiv Rijeka gradivo se čuvalo u sjedištu stvaratelja, pri slijednicima. U Historijski arhiv Pazin gradivo je preuzeto 1964. godine, a osnovno je sređeno 1980-ih godina.

Status dostupnosti:
JAVNO

Status kulturnog dobra:
Kulturno dobro

Napomena:
Nema podataka o izlučivanju gradiva kod stvaratelja i prethodnih posjednika, a prilikom sređivanja postupak izlučivanja nije izvršen.

Vrsta zapisa:
Tekst

Vrsta sadržaja:

